

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Polygráf

XXVI. évfolyam 6. szám - 2017. március 6.

EMLÉKEZTETŐ

AZ ISKOLATANÁCS 2017. FEBRUÁR 14-I ÜLÉSÉRŐL

Levezetők: Iványi Tamás, Szabó Borbála

Napirendi pontok:

1. Az Egészségnap Bizottság beszámolója
2. Szülői Heló
3. A diákok témajavaslatai

1. Az Egészségnap Bizottság beszámolója

Az egészségnap megszervezésére összeállt egy bizottság a januári Iskolatanács-ülés után, ahol a diákok, szülők és a tanárok is képviseltetik magukat. Elmondták a munkafolyamatuk menetét és hogy hol tartanak épp a munkálatokban. Kérvényezték, hogy az áprilisi IT-ülést hozzuk előbbre egy héttel, mert másnap lenne az egészségnap, és biztosra szeretnének menni a megszervezéssel. Az áprilisi IT-ülést a jelenlévők támogatták, ezért 11-ről 4-re áttették.

2. Szülői Heló

A Szülői Heló tulajdonképpen egy olyan adattáblázat, amelyben olyan szülők adatai szerepelnek, akiknek a munkája vagy hobbjai érdekes vagy hasznos lehet valamilyen iskolai dologban. Páran jelezték a gondviselők részéről, hogy szívesen foglalkoznának az adatok összegzésével. Ekkor merült fel, hogy a diákok igényelnék, hogy betekintést nyerjenek néhány szakmába, és esetleg így is segítsék őket a pályaválasztásban. A lelkes szülők kérték, hogy alakuljon egy bizottság erre a projektre is, és képviseltesse magát mind a három oldal. Az adatlapokat minden osztályban a szülői értekezletre beviszik vagy már bevitték az osztályfőnökök.

3. A diákok témajavaslatai

- Késés, hiányzás következményei

Nem minden osztályban figyelik az osztályfőnökök ugyanolyan szigorúan a hiányzásokat illetve a késéseket. A diákok jelezték, hogy valahol pár késés után a bérleteket bevonják, de esetleg más osztályokban az ofők engedékenyebbek, és nem tartják igazságosnak.

- Ebédügyek

A diákokat zavarják, hogy az ételeknek fantázianeveük van, és fogalmuk sincsen, hogy az étel mit tartalmaz, illetve csak egy héttel lehet előre rendelni. Vannak olyan személyek, akik valamire érzékenyek, és szeretnék, ha föl lenne az ételek mögött tüntetve, hogy az adott ennivaló mit tartalmaz.

- Órákkal kapcsolatos ügyek

A tornaházban a női öltözőket hidegnek és a férfi öltözőket pedig bűdösnek tartják a diákok. A bűz megszüntetésére többen javasolták, hogy nem ártana néha a testnevelés-cuccokat hazavinni és kimosni.

Fölmerült a diákságnál, hogy szívesen tanulnának orosz vagy spanyol nyelvet máso-

dik idegen nyelvként a már meglévőkön kívül. Az előző években már volt erre próbálkozás, de mindig sikertelenül. Ettől függetlenül bátorítják az idősek a fiatalokat, csak ez nem túl könnyen megoldható.

- Csengetéssel kapcsolatos ügyek

A szünetek hosszabbítása és rövidítése állandó téma az IT-n, és változtatásra nem igazán van esély. Páran jelezték, hogy szeretnének új csengőhangot, de ennek egy régre visszanyúló története van, ami miatt nem nagyon örülnének a lecserelésének, ezért nagyon jónak kell lenni az ötletnek, ha a mostanit lecseréltetnénk. Szívesen fogadjuk az ötleteket, hogy a diákság mit hallgatna szívesen.

- Folyosóval kapcsolatos ügyek

A Politechnikumba járók szeretnék, hogyha több paddal rendelkezne az iskola, és egy része nyáron is bent lenne a folyosókon. Felhívniánk a kapcsolatban álló párok figyelmét, hogy sokakat zavar az, hogy a folyosón nyalják-falják egymást.

- Szekrények

Jövőre új egyszemélyes szekrénye lesz minden diáknak, amik nagy valószínűséggel a mostani szerverszobában és a hármas tárnában lesznek megtalálhatók, de ez még a jövő zenéje.

- A könyvtár modernizálása
 Átszervezés, népszerűsítés, frissítés

2017. február 24.

Báthori Cserne

BS-4.5 A PESTI GETTÓ

A januári hatalmas fagyok után újra neki-vágtunk a sétánknak. Már nagyon várta a csapat a kis testmozgással (sétával) összekötött együttlétet.

Reggelre ébredve nagyon elkeseredtem. Az időjósok jó időt, meleget, napsütést ígértek, és mit láttam az ablakon kitekintve? Semmit. Olyan köd ereszkedett a városra, hogy vágni lehetett.

Túlélve az éppen aktuális utazási káoszt, a Dohány utcai zsinagógánál találoztunk a csapattal. Régen voltunk ilyen sokan. Sőt! Nemzetközivé váltunk, mert a Politechnikumban vendégeskedő orosz egyetemista (Dása) is velünk tartott.

A zsinagóga keretezte utunkat: itt kezdjük a sétát és itt is fejeztük be. Európa legnagyobb zsinagógája előtt álltunk. Az épület monumentalitása, szimbolikája, története mindenkit meghatott. Milyen stílusban épült? Milyen közösségek jártak és járnak ide imádkozni?

A Dohány utcában haladtunk tovább, ahol a Kazinczy és a Nagy Diófa utca között állították fel a Gettó- emlékfalat. Egy időutazás részesei voltunk, mikor a falon található apró „idő-távcsövekbe” benéztünk. Az emlékfalon interaktív térkép tünteti fel a környék legfontosabb helyeit, ismerteti a városrész történetének főbb eseményeit is, és egy zsolttár is olvasható rajta.

Mi az a mikve? Miért fontos, miért rituális hely a zsidó közösségek életében? Oda bárki bemehet? Mit lehet ott tenni? A Kazinczy utcában meg is találtuk a mikvét. Egy modern, de az utca hangulatához, stílusához szervesen illeszkedő rituális fürdő ez.

Miért ortodox egy épület? Mi az, hogy kóser? A Kazinczy utcai ortodox zsinagóga előtt beszélgettünk ezekről.

Milyen területet ölelt fel a második világháború alatt itt létrehozott gettó? Kik éltek itt nem önként vállalt, szörnyű sorsukat a háború utolsó hónapjaiban? Hogyan éltek? Voltak-e segítők?

Egy szomorúan elhanyagolt, gangos ház belső udvarában találtuk meg a valahai gettó kicsit kicsinosított, felújított falát. Hogyan éltek a mindennapokat a gettón kívüliek? Segítettek a bezártaknak? Közöny, elfordulás, szemhunyas, vagy titkos segítők, élelem és orvosság a bentlakókkal kapcsolatban? Sok-sok kérdés a holokausztról.

Sétánkat egy különleges udvar meglátogatásával folytattuk. Gozdsu Manó nevéhez fűződik az a hat belső udvarral rendelkező ház, amely mára a belváros egyik szórakoztató központjává vált. Ki volt ő? Román marhakereskedő család ügyvéd-politikus tagja, aki országgyűlési képviselőként, főispánként a magyarországi nemzeti ségek egyenjogúságáért küzdött.

Embermentők. Éltek Igaz Emberek, embermentők a vészkorokban. Giorgio Perlasca, Carl Lutz, Raoul Wallenberg, Salkaházi

Sára, Sztéhlo Gábor. Egy különös emlékmű szól erről a Dob utcában.

Botlatókő? Emlékező macskakő? Ha nagyobb városban járunk, nézzünk néha a lábunk elé! Lehet, hogy belebotlunk egy olyan kőbe, ami éppen a megbotlást szolgálja. Ezek a kis „felejtés útjába került” macskakövek olyan emberek nevét, születésük és haláluk adatait jegyzik, akik abban a házban éltek, ahol a kő van. „Egy embert csak akkor felednek, ha neve feledésbe merült”.

A Rumbach Sebestyén utcai zsinagóga sokunk „kedvencévé” vált. Itt rejtőzködik, jószerezivel észrevehetetlen, pedig hatalmas, gyönyörű, szinte légiés épület. Érdemes eljönni ide és nyaranta koncerteket hallgatni, kiállításokat megnézni.

Sétánk utolsó állomásaként visszatértünk a zsinagóga hátsó kertjéhez. Bepillantottunk és beszélgettünk a zsidó temetkezési szokásokról, a szomorú fűzfáról, ami egy emlékmű. Levelein a holokauszt mártírjainak neveit örökítették meg. A fán kb. harmincezer levél van, majdnem mind-egyikén egy név olvasható.

A délelőtt végén eloszlott a köd, kis mosollyal kibukkant a felhők között a nap. Tanulságos, elgondolkodtató, kicsit szomorú séta volt.

Bp, 2017. 02. 18.

Erdei Erika (Csöre)

ILYEN MÉG NEM VOLT A 2017-ES MŰVELTSÉGI VETÉLKEDŐRŐL

A február 7-i Műveltségi vetélkedőn alig fértünk be a színházterembe. Összesen 19 csapat – szám szerint 72 részvevővel – indult 12 különböző osztályból. A legnépesebb osztály a pacman volt: 23 fővel és a két osztályfőnökkel vett részt a játékban. Mindez arról árulkodik, hogy kell ilyen versenyeket rendezni az iskolának, nagy igény mutatkozik rá.

Több munkacsoport is támogatta a vetélkedőt több-kevesebb kérdéssel, feladattal (köszönet értük). Az angol nyelv, a festészet, a film, a földrajz, a gasztronómia, az irodalom, a történelem és a zene műveltségterületek köréből szerepeltek furcsa, humoros, könnyű-nehéz feladványok.

Az előkészületek és a délután segéderői a művészet munkacsoport tagjai voltak, ám az egész programot **Szöllősy Zoltán** tartotta kézben. Nagy elismerés illeti.

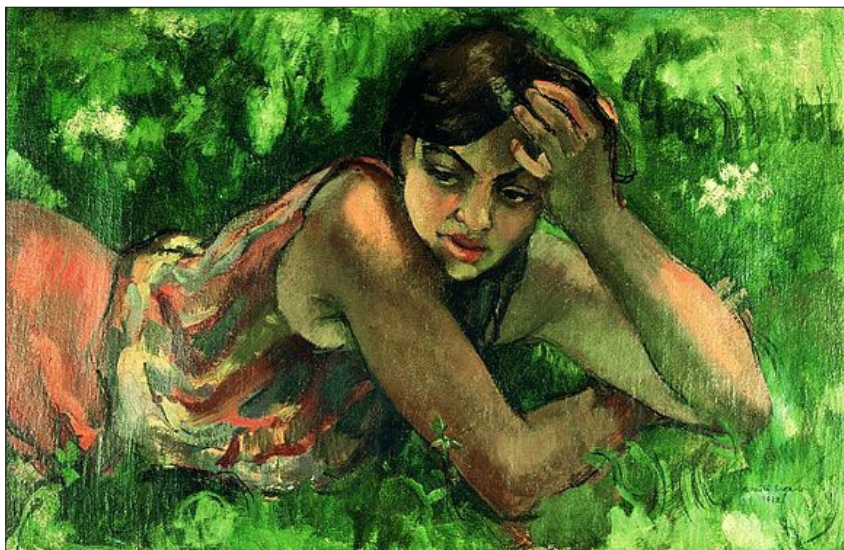
A legügyesebb csapatnak az ifjú kategóriában a **MárkAtrOsz** bizonyult (az ALBAttrOsz, a MárkA és a Rob In Hood színeiben), melyet két testvérpár alkotott: **Bodor Adrienn** és **Fruzsina**, valamint **Darabos Sára** és **Vera**.

A III. helyet az **Iraqi homár** nyerte (azaz **Forján Lili**, **Szabó Borbála**, **Vágó Krisztián** a **VaGabondból** és **Boross Kata** a **Rob In Hoodból**).

Második helyen a **Vicsa Bicsa mördörör** (**Dósa Janka**, **Lukács Lea**, **Mályi Borbála**, **Varga Virág**) végzett a Guruból.

A legjobb csapatnak a **Csillámkecskék lóháton** tagjai bizonyítottak, név szerint **Barker Zsombor** és **Gyenis Mihály** a Guruból, valamint **Fábián Fanni** és **Horváth Flóra** az SZ-esből.

Mindenkinek gratulálunk!

IRODALMI HÁZIVERSENY

JANUÁRI MEGFEJTÉSEK

I. Retró kvíz (Nagymamáink szavajárásától a kádárizmus szlengjéig)

1. A mosópor neve volt az asszonydicséret.
2. A Szakszervezeti Társadalombiztosítási Központ rövidítése az SZTK.
3. A kiving kívül hordható inget jelent.
4. Aki B-listára került, azt elbocsátották.
5. A 60-as évek népszerű ragasztóját gumiarábikumnak hívták.
6. A szovjet dobtáras gépfegyvert davajgitárnak nevezték.
7. A Focisták hordtak (eredetileg) dinamógatyát.
8. A hasáb alakú kemény lekvárt nevezték hitlerszalonnának.
9. Az üdülőt, nyaralót oroszul dácsának hívják.
10. Aki meózik, az megvizsgál, ellenőriz valamit.
11. A sztahanovista élmunkást, kiváló dolgozót, munkamániást jelent.
12. A meleg szovjet katonai öltözék neve volt a pufajka.
13. Az ismert dallamra énekelt rigmust nevezünk csasztuskának.
14. A mezőgazdasági erőgép neve volt a Zetor.
15. A KGST a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának rövidítése.

II. Gyerekdalok szaknyelven

1. *Katalinka, szállj el:* Sürgős figyelmeztetés minden kiskorú Katalin nevű lakosunk részére! Tudomásunkra jutott, hogy hazánkba betört oszmán csapatok önöket célpontjoknak tekinthetik. Áldozataikat először mély nátrium-kloridos forrásban szeretnék megmeríteni, majd pedig abroncsok alsó tesztelésére használják fel. Tájékoztatjuk önöket továbbá, hogy a nagy sebességgel közeledő oszmán csapatok megérkezésük után fejlövással történő kivégzést fogatosítanak.
2. *Aki nem lép egyszerre:* Megkérünk mindenkit, aki lépéseit nem tudja az általunk megadott ritmushoz koordinálni, ne álljon sorba este az üzemi konyhán, mivel számukra rétest biztosítani nem áll módunkban. Emellett felhívnánk viszont a figyelmet az említett táplálék pozitív tulajdonságaira, valamint arra, hogy honvédségünk számára kifejezetten ezt az ételtípust írják elő a hivatalos szervek.
3. *Csip-csip csóka* Mivel a körzetünkben észlelhető csókák csípése madárinfluenzával fenyegethet, valamint látásában korlátozott kiskorú varjak jelenléte is aggodalomra adhat okot, gyermekünk keresztanya két lóerős járművéért küldetett. Meg kell azonban tagadnom ezt a kérését, mivel e közlekedési eszközt szintén potenciális veszélyforrások, pontosabban tollas baromfi(a)k foglalták el.
4. *Megy a gőzös:* Teljesen felújított, eredeti meghajtással rendelkező nosztalgiavonat indul a második vágányról Kanizsa állomásra. Megerősítjük, hogy a vonat a kanizsai pályaudvarra megy. A szerelvény elején az irányítási funkciókért a gépész-menedzser felel, ő az, aki a szerelvényt hajtó mozdony irányvektorát és sebességét meghatározza. Más források szerint vonatkísérőként az utolsó kocsiban tartózkodik az a töltött tésztafele-

ség, amelynek feje táplálkozásunk egyik legfontosabb gumós gyökérnövényévé alakult.

5. *Süss fel Nap!*: Értesítjük önt, hogy hő- és fénysugárzó tevékenységének elmulasztása esetén a kertgazdálkodásra kijelölt telkek mögött található baromfi állományának a súlyos hővesztesség következtében igen magas létszám-beli csökkenését lesz kénytelen elkönyvelni. Megértését köszönjük.

6. *Boci-boci tarka*: Biológiai kutatócsoportunk élénken pigmentált, ámde farokkal és külső hallószervekkel nem rendelkező fiatal kerdőzőre lett figyelmes. E

rendhagyó tényt figyelembe véve lakásvásárlásunkat olyan helyszínen tervezzük, amelynek közvetlen közelében lehetőség van a tej piaci áron való beszerzésére.

7. *Bújj, bújj, zöld ág*: Környezetvédelmi hivatalunk megkér minden önálló tudattal és aktív mozgáskoordinációval rendelkező, folyamatosan fotoszintetizáló fanyúlványt és fotoszintézis-receptort, hogy rejtőzzön el. Nyomatékosan kérjük őket, rejtőzzenek el! Ezen kívül a tisztelt várakozók figyelmét felhívánk a nemesfém nyílászáró átjárhatóságának újbóli létrejöttére, amely alatt kiemelten javasoljuk számukra a fej lehúzása melletti áthaladást.

8. *Cirmos cica, hajl!*: Minden olyan macskaféle, amelynek domináns genotípusa a szürke alapon csíkos (illetve ezeknek fejszörzete külön), kéretik a köpült tejtermék pontos helyének meghatározására. Együttműködésük már csak azért is rendkívül kívánatos volna, mivel arcszörzetükön tisztán kivehető a bűnjel, melynek alapján kemény retorzióra számíthatnak.

9. *Gólya, gólya, gilice*: Figyelem! Ismeretlen oknál fogva súlyosan megsérült egy hosszú lábú, gilice névre hallgató szárnyas. A madár lábszárán észlehető sebet vélhetően egy kis-ázsiai fiatalokú vágóeszközzel ejtette, kezelését hazánk fia végzi fúvó, ütő és húros hangszerek együttes alkalmazásával.

III. Világirodalmi kérdések

1. Anne, Charlotte és Emily, a három írónő vezetékneve: Brontë.
2. Gogol Holt lelkek című művének főszereplője Csicsikov, a minden hájjal megkent szélhámos.
3. Albának nevezik a spanyol és a provanszál lírában azokat a dalokat, amelyek a szerelmesek hajnali elválását éneklik meg.
4. James Joyce Ulysses című regényének főszereplője, a magyar származású Leopold Bloom apja Szombathelyen született.
5. Arany János fordította először magyarra Gogol Köpönyeg című művét egy német fordítás alapján.
6. Stendhal volt az a híres francia író, aki Napóleon seregével mint hadbiztos Magyarországon is járt.
7. Boccacciót tekintik az irodalmi monográfia megteremtőjének a Dante életéről szóló 1360 körül írt könyvével?
8. Geoffrey Chaucer angol költő írt meséket Canterburyről.
9. Sziszüphosz mondáját dolgozta fel Camus a Sziszüphosz mítosza című filozófiai művében.
10. Gabriel García Marquez: Száz év magány című világhírű regényének főszereplői a Buendia család tagjai.

III. Nobel-díjasok

1. Henryk Sienkiewicz a Quo Vadisért kapott irodalmi Nobel-díjat 1905-ben.
2. Rabindranath Tagore, a bengáli nyelven alkotó indiai költő, író 1913-ban kapta meg a legnagyobb irodalmi elismerést, a Nobel-díjat
3. Hemingway volt az a kalandos életű amerikai Nobel-díjas író, aki volt haditudósító a spanyol polgárháborúban, élt több európai országban is, és élete végén Kubában telepedett le.
4. Selma Lagerlöf volt az a svéd írónő, aki 1909-ben egy gyermekeknek szóló regényért Nobel-díjat kapott.
5. Kipling, Nobel-díjas regényíró Riki-tiki-tévije mongúz.
6. Wladislaw Reymont, a Parasztok Nobel-díjas írója lengyel nemzetiségű volt.

MEGFEJTŐK:

**IVÁN TAMÁS (PACMAN),
 KÁTAI LILI (MÁGIA),
 LAKATOS ANDRÁS (MÁRKA),
 MENTLER GÁBOR (VAGABOND),
 VARGA MAJA (MIQN),
 SÁGHI NÓRA (DOLCEVITA)**

GRATULÁLOK!

MÁRCIUSI KÉRDÉSEK

A MEGFEJTÉSEK LEADÁSÁNAK HATÁRIDEJE: 2017. MÁRCIUS 13., HÉTFŐ

I. Világirodalmi kérdések (9 pont)

1. Minek nevezzük azt a középkori drámai műfajt, ami az erényeket, bűnöket meg személyesítő allegorikus alakok tanító célzatú dialógusa?
2. Mi a neve annak a középkori vallásos színjátékformának, amely a szentek életét, csodáit, szenvedéseit, vértanúhalálát mutatja be?
3. Melyik az az olasz eredetű komédiaforma, aminek nincs előre megírt szövegkönyve, csak vázlata, és amiben a történetet a szereplők jelleme határozza meg?
4. Mi a címe annak az Apuleius-regénynek, amely egy Lucius nevű fiatalember számárrá változásáról szól?
5. Melyik az a Schiller-dráma, amely Ferdinánd és Lujza tragikus szerelméről szól?
6. Szophoklésznek hány tragédiája maradt fenn teljes egészében?
7. Ki az a fölszabadított rabszolga a Kr.e. I. század első felében, aki közzé tette verses állatmeséit?
8. Hogy hívták a bölcs ítéleteiről híres bibliai királyt?
9. Milyen címmel írt ifjúsági regényt Erich Kästner, amely egy furcsa dátumra utal?

II. Kik az írói és zeneszerzői az alábbi zenés mesejátékoknak? (9 pont)

Az állatok farsanga, Diótörő, A dzsungel könyve, Hamupipőke, Jancsi és Juliska, A padlás, Péter és a farkas, Pomádé király új ruhája, Túl a Maszat-hegyen

III. Miből készülnek (vagy legalábbis régen miből – minek a felhasználásával – készítették) a következő anyagokat? Párosítsátok a lehetőségeket! (13 pont)

1) ámbra	a) bálna hányadéka
2) Casu marzu sajt	b) cibetmacska széklete
3) gumicukor	c) csontliszt, csontvelő
4) „Huitlacoche” (mexikói ételkülönlegesség)	d) hangyalárva
5) „indiai sárga” festék	e) hernyó mirigyváladéka
6) Kopi Luwak kávé	f) higany
7) mexikói Taco	g) kacsambrió
8) mézharmat	h) kóolaj
9) műszálas ruha	i) kukoricapenész
10) selyem	j) légylárvá
11) tükörfoncsor	k) nőtény bíbortetű szárított teste
12) vietnámi főtt Balut	l) tehénvizelet
13) vörös élelmiszerfesték	m) tetvek és bolhák váladéka

IV. Hol fogyasztják előszeretettel a következő csemegéket? (Mindegyikhez másik helyszín tartozik) 13 pont

- 1) büdösbogár
- 2) erjesztett cápa
- 3) fókabőrben elásott, hónapokig a föld alatt rohasztott madártetemek
- 4) kókusztejszuszóban főtt denevér
- 5) nyárson sült juhpénisz
- 6) óriáshangya tojása
- 7) rántott tenhéntőgy
- 8) sült tarantulapók
- 9) sült tengerimalac
- 10) tonhalszem
- 11) vérben sült sertésbelsősegek
- 12) vérpalacsinta
- 13) zselés jávorszarvas-orr

Lehetőségek:

Afrika, Grönland, Indonézia, Izland, Japán, Kambodzsa, Kanada, Kína, Magyarország, Mexikó, Németország, Peru, Svédország

CSEND

Helyszínleírás: Csendszoba

A falakon hosszú, csúcsos gúlák. Fe-lém meredeznek, még a padlón, a vékony ráccsal átszótt golyóálló üvegen keresztül is. Mínusz kilenc decibel lüktet fejemben, azaz, a szobában tökéletes csend honol. A háromszögek mind szürkék, matt felületükön nem csillan fény. Egy kicsit sem nyomasztó, noha a száz meg száz gúla a plafonon is ott ül, ember-prést alkotva még jobban összehúzná magát. A helyiség északi oldalán vékony, hosszúkás fém fogantyú ékeskedik. Ezt meghúzva ajtó nyílik egy zajos világba. Ettől balra, kétméternyire méretre vágott lyukakból két kábel lóg ki, az egyik egy lámpáé, a másik egy hosszabbító. A hosszabbítóból további három lámpához vezetnek el a vonalak, így a befogadót teljesen, négy irányból meg lehet világítani. A földön, a szoba közepén egy toll és egy füzet. A füzet teljesen üres, a toll új. A két tárgy a látogatóknak van kitéve, hogy a hallgatás közepette le tudják írni gondolataikat.

A főszereplőről

A pályaudvaron egy alacsony, tömzsi, jól öltözködött dús, barna körszakállas férfi álldogál. Zöld szeme felett egyik szemöldöke jóval magasabban húzódik, mint a másik, vékony, pisze orrán még a (most éppen nadrágzsebében lapuló) összehajtogatható szemüvege sem szokott fogást találni. Asszimmetrikus arca éppen nem mondható szépnek, túl fakó ingével és nadrágjával egyáltalán nem illik a környezetébe. Az üres, nagy belmagasságú pályaudvaron a kis alak egészen törékenynek tűnik. Élettörténete a következő:

Mihailo Petrović 1977. november 2-án

Szerbiában, a belgrádi Dobračina utca 26. B száma alatti bérlakásban született. 1979-ben édesapját, Dragoslov Petrovićot ismeretlen okok miatt lelőtték, így Mihailo gyermekkorát 1980-tól abban a kis lakásban tölthette, amit félig a Dragoslov életbiztosításából kapott pénzen vett édesanyja.

Kitűnő tanuló volt, és a gimnázium végzetével 1995-ben orvosi egyetemre ment. Mindeközben édesanyja a családra oly jellemző betegségben, akut szívelégtelenségben szenvedett, fiának egy szót sem szólva arról, hogy ő tanulmányaira tudja fordítani a figyelmét. Azonban Mihailo anyja utolsó életévében, 1999-ben rájött a betegségre. Az orvosok hiába vetették be minden igyekezetüket az asszonyért, Irináért.

Mihailo Petrovićot anyja halála nagyon megrázta. Az orvosi diploma megszerzése után, 2001-ben eladta lakását, majd fogta a maradék pénzt és az örökölt összeget és Amerikába, Baltimore-ba költözött, ahol részmunkaidős állást kapott a Golden West cafében. Tanulmányait azonban itt sem hagyta abba, kardiológiából szakvizsgázott, és kis idő elteltével felvették a Johns Hopkins kórház kardiológiai részlegére, orvos híján egyből főorvosnak. Az élete igen jól alakult: saját házat vett, megházasodott.

Életem fénykora – emlegeti néha még most is, bágyadtan, a múlton merengve.

2006-ban tüdőrákot diagnosztizáltak rajta, a rendszeres kezelés és kúra mellett feleségével felkészült a halálra. 2007-ben meggyógyult. Ezek után természetesen folytatta munkáját, ám az emberekbe vetett hite, csodálata alábbhagyott, szétfosz-lani látszott. Egy bizonyos kórházi eset

után pedig már egyenesen undorodott az emberektől. Elmaradozott a munkából, elvált feleségétől. A pszichológus mit sem segített. 2015 januárjában a 38 éves Dr. Petrović eldöntötte, hogy féléves szabadságot vesz ki.

Csend

*Az ember élösködő.
 Az ember torz zaj a nyugtató csendben.
 Ha a csendé nem lehet, hát másé se lehessen!
 Így hát a csendé lett.*

1. Elutasítás

Puffant az ajtó, megszűnt a légáramlás. Csend. A helyiségben kelleetlenül álló alak tisztán látta maga előtt a felügyelőt, amint felbattyog az emeletre, az ott álló automa-

tából vesz egy kólát, majd bemegy a szűk odújába, ahol ezután egy órán keresztül fogja bámulni a monitorját, azon belül is Dr. Mihailo Petrovićot a csendszobában. Az alak végighordozta fürkésző tekintetét, majd önelégülten állapította meg, hogy valóban, a szoba egyik sarkában egy megfigyelő kamera lapul. Ennek a tárgynak nem szentelt sok figyelmet, viszont a helyiséget annál inkább megcsodálta: a szép szürke, mérnöki pontossággal egymás fölé, oszlopokba és sorokba rendezett hetven centi magasságú gúllákat, melyek minden falról, a plafonról és az üveglap alól is (amin állt) feléje meredeztek. Számára mindez egy cseppet sem volt lehangoló, sőt, gyenge mosoly jelent meg Mihailo arcán, majd halkán megjegyezte: gyönyörű.

2. Düh

Hét évvel ezelőtt az a lupusszal diagnosztizált hölgy megkapta a hírt, hogy meghal. A szívében levő izmok már akár melyik pillanatban feladhatták a szolgálatot. Ez a hölgy behívta a tízéves lányát és fojtogatni kezdte, közben magyarázta a segítségért kiáltó ápolónak, hogy ha kicserélik az ő beteg szívét az egészséges szívvvel, még megmenekülhet. Ugyanezt felháborodottan kiabálta, miután kiszedték a karmai közül a gyereket. Teljesen magánál volt. Dr. Petrović jelen volt. Akkor is jelen volt, amikor a beteg pár nap múlva meghalt. Még arra is emlékszik, hogy melyik vécéfülkébe ment hányni az eset után, és hogy napokig nem szólt egy szót sem. Ezek alatt a napok alatt rájött, hogy a körülötte élő emberek mind ilyenek. Hogy ő maga is ilyen. Hogy a haldoklás öt fázisában az utolsó kettő, a depresszió és a belenyugvás nem létezik, csak a test és az elme elgyengülése keltette látszat.

A felidézett fájdalomtól a szoba hegyes belsejében álló alak leült és összeroskadt.

Szürkészöld szemét a négy oldalról jövő erős fény miatt a földre szegezte, bal kezével a homlokán levő, korához képest igen mély ráncokra támaszkodva árnyékba temette arcát.

3. Alkudozás

Az egyre mélyülő csend egyre csak hangosodó szívveréssel társult. Mihailo lassacskán az ereiben folyó vér hangját is hallani vélte, ami eleinte szórakoztatta, később, amikor már megbizonyosodott arról, hogy nem képzelődik, idegesíteni kezdte. Nem is csoda, hiszen ez volt az egyetlen hang, ami megtörte a tiszta csendet. Ügyelve a halk légzésre elterült a földön, és kisimuló arcán ülő szemeit behunyta. Már egy ideje egyre csak emésztette a tudat, hogy milyen romlott az emberiség, és ez az érzés bizony igen gyorsan erősödött a csendszobában. Görcsösen feltápáskodott törökülésbe. A melllette heverő tollat és a füzetet arrébb söpörte. Nem akar ő semmit sem leírni.

A csendszobától egy emelettel feljebb a felügyelő felállt a monitortól és elment ebédelni.

4. Depresszió

Sötét, lüktető csend. A négy erős fényű lámpa úgy tetszett, lassan kiszívja Mihailóból az erőt. Az alak már egy ideje térdepelve emésztette magát belülről, arcával előremeredve. Szemeiből nesztelen könnyek sora kúszott ki, legördült, majd egy pillanat múlva becsapódott a padlóba. Mindez fülsiketítő robaj volt számára, és vagy ettől, vagy a lámpáktól Mihailo, a mindig józan, aki sohasem képzelődött, rémeket látott. A lények a szobán keresztül vonultak, furcsa testükkel a gúlákból kiváltak, majd a szembelevő falhoz érve felszúródtek a csúcokra és eltűntek. Az első egy piros pont volt, a második egy uszonyos-szárnyas zsiráfszerű lény, a har-

madik egy nagy játékkutya, ami a lába helyett a fülén sétált, a negyedik pedig az apja. Itt megszakadt a menet, Mihailo apja után kapott, de amaz, mint a léggömb, kipukkadt. Piros, vérszagú pára töltötte meg a levegőt, majd az is szétfoszlott.

5. Belenyugvás

Egy távoli városban, egy szoba sarkában egy íróasztal áll három fiókkal. A középső fiókban ott lapul egy egyre csak fakuló kép Mihailo apjáról, aki fölnevelte és bölcs mosolyával példaképévé vált. A fiú édesapja emléke gyanánt húzogatja elő máig is ezt a képet, ahányszor csak rossz napja van.

– Ki tudja, talán ha lett volna apám, ha anyám nem hal olyan szörnyen értelmetlen halált, akkor nem jutok el idáig – gondolta a görcsös, egyszerre csak megöregedett lény a csendszobában. Elviselhetetlenül szemtelennek érezte szívét, hogy dobogni kíván. A csend nehéz súlyként telepedett a levegőre, harcba szállva a hangoskodással.

– Ó, gyönyörű Csend! Csak egyszer hallhatnálak! – kiáltotta magában, mivel a valódi szavak megsüketítették volna. Az alak kiterült a földön és remegő kezével a tollért nyúlt, majd egy erős, állatias és hirtelen mozdulattal a mellkasába szúrta. A hideg fém bántotta átforrósodott testét, belefúródott pumpálni akaró szívébe. Mihailo Petrović a levegőben megjelenő vérsugarakat markolta, egyre csak táguló vértócsáját, és annak a padló alatti gúlákra négyszeresen kivetült árnyékát figyelte. Vért köhögött fel és érezte, hogy lassan kiszökik belőle az élet.

A fenséges csend ott függeszkedett a gúlák csúcsán. Lassan nyúlt a haldokló felé. Az utolsó pillanatban elérte, és Mihailo – ha csak egy rövid másodpercre is – meghallhatta a tiszta, diadalmas csendet.

Tang Mei Tímea (Maszk)

CSEND

Hátamat a kanapé durva huzatának döntve bámulom a telefonom kijelzőjét. Láttam, amit írtam. Tudom, hogy látta, mégsem válaszol. Ez az érzés egyszerűen megőrjít. Hangulatomat a szomszéd lakásból hirtelen feltörő gyereksírás koronázza meg. Tessék. Még ez is. Sosem találkoztam a mellettünk lakókkal, de a rendszeresen átszűrődő zajokból ítélve mindig is egy nagyjából másfél éves gyermekét nevelő, egyedülálló apát képzeltem a falak mögé. Márpedig hiába minden együttérzésem, ha egyszerűen képtelenség ép ésszel megmaradni a saját otthonomban a folyamatos bőmbőlés miatt. Nyilván a férfi is belegendolhattott ebbe, ugyanis heves kiabálásba kezdett, én pedig gyorsan el is szégyelltem magam. Csak egy gyerek. Nem kéne ilyen apróságokon felkapnom a vizet. Már éppen nyúlok a telefonom felé, hogy a legjobbat remélve századszorra is megnézzem az üzeneteimet, amikor a sírásnak hirtelen egy hatalmas puffanással szakad vége.

Csend.

Dermedten ülök a kanapén és bámulok a szomszéd lakás irányába. Az nem történhetett, amire gondolok. Képtelenség, hogy valaki egy ekkora pofonnal próbálna meg elcsendesíteni egy kisgyermeket. A saját gyermekét. Nem. Biztosan rosszul hallottam. Feltápáskodom amúgy sem túl kényelmes fekhelyemről és a lakás másik végébe sietek, majd arra a vékony, festésre szoruló falra tapasztom a fülem, ami tőlük elválaszt. Felsőhájtok megkönnyebbülésben. A férfi motyog valamit, azt nem értem, hogy mit. A kisfiú vagy kislány pedig halkán szípig. Semmi baj. Mindenki jól van, csak én reagáltam túl a dolgot.

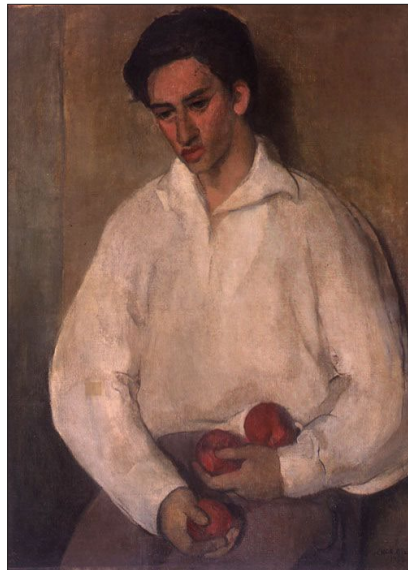
Egy félreértés az egész. Biztosan csak leestett valami. Nem kellene idegenek miatt aggódnom. Éppen emelem el a fületem a faltól, amikor hirtelen valami hatalmas robajjal csapódik neki a túloldalról. Az egész szoba beleremeg. A férfi zihál.

Csend.

Ijedten nézek a telefonomra, de most nem a bizonyos meg nem érkezett válasz miatt. Átfut a fejemben a gondolat, hogy segítséget hívok, de a végtagjaim nem hajlandók megmozdulni. Egyik részem a telefonhoz futna, de a másik visszatartja. Mi van, ha nincs is gond? Mi van, ha csak egy apa idegességében levert valamit? A gyerek meg nyilván megijedt. De akkor mi ez a síri csend?

Mindegy. Hiszen biztosan hallotta más is a történeteket.

Marosvölgyi Nóra (Maszk)

A Főn-X osztályban Nagy Lajos Képtelen természetrajzából szemezgettünk. A téma többeket megihletett, többek között az alábbi írás szerzőjét is, aki a kaméleonról írt egy abszurd szócikket...

A KAMÉLEON (ISMERTEBB NEVÉN DAVID BOWIE)

A kaméleon egy vadon élősködő atomhalmaz, de mára már tartják egyházi kedvencként is. Kiválóan illeszkedik be elektromos szerzetesek és rózsaszín árnyalatú hegyláncok közé, de a Nobel-díjas lámák társaságát sem veti meg.

Mivel a kaméleon bőrfelszíne bármilyen formát, színt és akármennyi rendelést fel tud venni, a kaméleon gazdája a legboldogabbak az összes nemzetközi hadviselési célból és menőzés apropóján történő állattartók közül. Vegyünk is egy példát: a „Hé, haver, de jó kocsid van!” megszólításra a kaméleon gazdája csak annyit mond: „Ja, igen, az új kaméleonom.” Ezzel szemben egy Jaguar gazdája ugyanerre a kérdésre csak annyit válaszolhat – mindkét orrát lógatva –: „Aha, az új jaguárom.”

A kaméleon vectum-működése és apparátusz digesztóriusza kiváló urogenitációt biztosít a defekációhoz, amiből egyértelműen következik a kiváló fécesztermelés – tehát szarik, ebből ki lehet számolni, hogy a kedvenc filmje a Szellemirtók.

A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegtájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét.

Visszatérve a kaméleon háziasításához, érdemes felidézniem egy posztot, amit a Facebook-falamon találtam:

Eladó a sárga kaméleonom!

Ja, nem, zöld... nem, piros...nem, kék!

Ú, ez kurvajó, mégse eladó!

Závada János (Főn-X)

MINDENKI OSCARJA

Szerintem nem csak én vigyorgok egész nap magamban, amiért megnyertük a legjobb rövidfilmnek járó Oscar-szobrocskát a *Mindenkivel*: aki látta a filmet, az egytől-egyig a szívébe zárta ezt a rövid, de annál kedvesebb alkotást. De vajon miért van oda mindenki annyira a Mindenkiért? (...)

A 25 perc hosszú *Mindenki* a kilencvenes évek elején játszódik egy magyar általános iskolában. Az új diák, Zsófi, nagyon szeretne bekerülni az iskolai kórusba – ami nagyon könnyen is megy, mivel az iskola igazgatója azt vallja, hogy minden gyerek számára nyitott a kórusuk, mely nagyon sok hazai és nemzetközi díjat is bezsebelt már. Az első kóruspróba végén a csinos és kedves (nek látszó) Erika néni magához hívhatja Zsófít és kéri, hogy énekeljen egyet. A kislány hangja teljesen átlagos kislányhang – de a sikerhajhász tanárnő szerint nem elég jó, így megkéri Zsófít, hogy a következő próbától tátikázzon és csak a fejében énekelje a dalokat.

Zsófi természetesen nagyon elszontyolódik a dologtól, amit később újdonsült legjobb barátjánője, a kivételesen szép hangú Liza faggatására végül bevall. A tátikázásos titok kipattan a kórusban és kiderül, hogy a kórus csaknem fele tárog. A gyerekek ezután összebeszélnek és a film végén a saját módszerével büntetik meg a tanárnőt.

A kedves és szerethető történet egyrészt apró dicshimnusz az összetartásról és a közösség erejéről, másrészt viszont sokkal több ennél. A *Mindenki* egy évtizedek óta begyökeresedett, szörnyű pedagógiai modellt mutat be, melyben a tanár a siker elérése érdekében semmibe veszi a gyerekek érzelmeit. Erika néni karaktere pont

azért olyan hiteles, mert egyszerre csinos, fiatal tanárnő, akire felnéznek a gyerekek, akire hasonlítani akarnak – másrészt pedig irtó kedves cukormázba áztatja a nagyon aljas manipulációkat.

És a helyzet az, hogy mindenkinek az életében volt egy Erika néni.

(...)

Persze nem csak énekórákon történik ilyesmi. A *Mindenki* mindannyiunkról szól, akiket beállítottak a kosárcsapatba, csak azért, hogy éveket a kispadon ülhesünk. Azokról, akik baromi tehetségesek voltak irodalomból, de ennek öröme az, hogy kapták a matektanártól, hogy semmire se jók. Meg akik jól rajzoltak és azt mondta egy másik tárgy tanára, hogy a rajz nem tudomány, a készségi tárgyakból nem lehet megélni, úgyhogy nem alkalmasak az érettségire.

Volt olyan osztálytársam, aki emiatt ott is hagyta a gimit, semmirekellő szarnak érezte magát és kiszállt 16 évesen, nem érettségizett le. A nyilvános megaláztatásokra, mikor a tanár az osztály előtt olvas fel egy gyerek dolgozatából, hogy mennyire béna, hadd röhögje ki 24 ember ezt a 25-ödikét, biztos jó lesz neki. Azokról is szól ez a film, akiket kiskorukban a tanár személyesen, négy szemközt alázott meg és vett el tőlük valami nagyon fontos dolgot: a lelkesedést és az önbecsülést. Azután a gyerek kikullog a tanári szobából, lefele néz, gyűlik a gombóc a torokban, csorognak a kövér könnycseppek, amiket gyorsan el kell törölni, gyorsan meg kell érni, a tanárnak igaza van, nem vagyok jó semmire sem.

A cikk írása közben is ökölbe szorul a kezem, ha ezekre a „pedagógusokra” gondolok, akiket a szememben komolyan ke-

vés választ el a bűnözőtől. Leírhatatlanul hatalmas törést tudnak okozni ezek a gusztustalan játszmák egy gyerekben: könnyen lehet, hogy egész életében nem fog tudni teljesen felépülni belőlük és végigigutazza az életet egy öntutáló, önbecsmérlő vakvágyanon.

Ha pedig valaki azt mondja nekem erre, hogy kevés a tanári fizetés és a pedagógus is ember, akinek lehet rossz napja, meg mindenki kapott már kritikát és senki nem halt bele, annak ezúton küldöm ezt a filmet, csatolmányként pedig egy közeptső ujjat.

A pedagógia hivatás, nem pusztán szakma: emberi sorsok dőlhetnek el egy-egy pedagógus kezében.

Ha egy tanár ért az irodalomhoz, de nem ért az emberekhez, írjon otthon műelemzéseket, de be ne tegye a lábát egy osztályterembe és ne törjön ketté gyerekeket. Ha egy matektanár belefáradt a rendetlen gyerekekbe és az életbe, meg a kevés fizetésbe, akkor a keseredettségét kérnénk szépen hajtogassa bele egy ruhaüzletbe vagy gyúrja bele egy pékségben a mákostésztaába ugyanennyi pénzért, de ne mérgezze a gyerekeket és ne fossza meg őket már csírájában az önbizalmuktól.

Magyarország tele van Erika nénikkel és elnémulva megtört Zsófikkal.

Ezekből az undorító ügyekből pedig szinte semmi nem jut el a (gyakran ugyanolyan szigorú és teljesítménykényszeres) szülőkhöz, mert a gyerekek mélyen magukba fojtják a megaláztatásokat. A film végén látható gyermeki összefogás természetesen a lehető legjobb dolog, ami egy gyerek lelkével ilyen esetben történhet: a tehetségesebbek és kitüntetettek sorsközösséget vállalnak az elnyomottakkal. De sajnos ez a ritkábbik eset és leg-

többször a Zsófik éveket tátoznak végig, benne maradnak a kórusban, nem mondják el senkinek, hanem elfojtják.

Tényleg olyan fontos versenyeket nyerni, hogy mi legyünk valamiben a legjobbak, ha ez csak mások megnyomorításával elérhető? Az éneklés a gyerekeknél egy lelkesítő, szeretetre buzdító, közösségépítő dolog: a filmben pontosan az éneklés szeretetét veszik el az elnémított gyerekektől. Pedig, ahogy Kodály Zoltán mondta:

“...Nem sokat ér, ha magunknak dalolunk, szebb, ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy Harmónia...”

A Mindenki azért ennyire hatásos, mert tökéletesen tudunk azonosulni a kislány sorsával. Nem egy pátoszos történet háborúkról, gyönyörű tájakon játszódó szerelmekről, nagy tragédiákról, politikáról. Hanem egyetlen, apró osztályterem apró, negédeségében még kegyetlenebb sorsfordításáról egy kislány szemén át. Azonosulunk, mert mindannyian megéltük, ki-ki a maga csatáival. És ez elég szomorú. De nagyon reméljük, hogy ez az Oscar-díjat teljesen jogosan megnyerő magyar alkotás végre felnyitja a szemét mind a pedagógusoknak, mind pedig a szülőknél, hogy egy rendszer, amelyben megalázzunk és elnémítunk másokat a mi sikereinkért, tarthatatlan.

Elfogadással, szeretettel, támogatással és a közösség erejébe vetett hittel (kit érdekel, ha kicsit hamis?! Nem nyerünk így versenyeket, hát aztán: legalább lesz egy pirospozsgás és boldog kislány, aki egész életében szeret majd énekelni – nem ezerszer fontosabb ez?!) nem csak okos vagy sikeres, hanem önmagukkal békében élő, a világ felé szeretettel forduló, jó embereket neveljünk a gyermekeinkből. Erre ta-

nít a *Mindenki* és ezt nem tudjuk elégszer megköszönni.

És milyen jó lenne, ha mondjuk tíz év múlva megmutatnánk a mostani, új generációnak a filmet, ők meg csak néznének ránk, hogy hát szép film, de velük ilyen sohasem történt...

Tillinger Zsófia

Forrás: <http://goodstuff.hu/2017/02/27/ezert-tetszik-mindenkinek-annyira-a-mindenki/>

VAN, AKI MÁSKÉPP LÁTJA

Tegyük a szívünkre a kezünket: hiába kapott Oscart, nem igazán jó film a *Mindenki*.

Akar a halál ünnepet rontani, fanyalogni, száját húzni, amikor egy magyar fil-

met Oscar-díjjal tüntetnek ki, mint ahogy Deák Kristóf rövidfilmjét, a *Mindenkit* ki-tüntettek most vasárnap. Amikor egy ma-gyar filmet Oscar-díjjal tüntetnek ki, ak-kor dagadjon az a nemzeti büszkeség, áradjon az a hozsanna, pukkanjon az a pezsgő!

Pukkanjon, persze, dagadjon, hajrámagyarfilm, meg minden, ugyanak-kor az a helyzet, hogy a *Mindenki* az Os-car-díj ellenére, illetve azzal együtt sem egy kifejezetten jól sikerült alkotás. Hiába ügyes a hangulatfestés, hiába alakul meg-felelően nyomasztóra az iskolai környe-zet, hiába bukkannak fel kezdetben ígé-retes szereplők, ez a film összességében nem több, mint egy árva gagre épülő, de a megvalósítás során elnagyolt, és ami a leg-rosszabb, saját alapfelvetését átgondolni lusta kísérlet. Ez a lustaság pedig óhatatlanul azt eredményezi, hogy Deák Kristóf filmjében a gyermekiből gyermeteg lesz, a tanulságosból didaktikus, a magasztosból pedig egyenesen gejl – úgy is mondhat-nánk, hogy arcátlanul hollywoodias, ami egy Oscarra pályázó film esetében persze sokkal inkább erény, mint bűn.

Az alapötlet: mihez kezd a kórusvezető énektanárnő azokkal a gyerekekkel, akik szerinte nem tudnak énekelni? A bonyo-dalom: hogyan reagálnak a gyerekek, úgy is mint kórustagok, és főleg mint közös-ség, a tanárnő módszerére? Szűken értel-mezve alapvető pedagógus-szakmai kér-dés, tágabban véve kifejezetten elgondol-kodtató morális dilemma. Ezt a dilemmát rest kifejtetni a forgatókönyv, és ezt a rest-séget hivatott pótolni az, hogy majd csa-varunk egyet a végén, és a poéntól össze-áll az egész. Rossz hír: nem áll össze sem-mi, mert nincs miből.

A *Mindenki* karakterei kemény, mini-

mum 6H-s ceruzával megrajzolt figurák: sablonosak, részlettelenekek, mélység bennünk annyi, mint pocsolýában az iskolaudvaron; az igazgató olyan igazgatós, a gyerekek olyan gyerekesek, a csoki olyan csokis, a hangvillát a füléhez tartó tanárnő olyan hangvillát a füléhez tartó tanárnős, és meg is volnánk. Közösségnek pedig, amire tulajdonképpen a film címe is utal, a *Mindenkiben* nyoma sincs, mármint azon kívül, hogy a szünetben a gyerekek amúgy gyermekmódra egymással játszanak az udvaron, mert hogy kivel játszanak, ugye.

Ennek a vázlatos-sematikus (lásd: lústa) hozzáállásnak köszönhető, hogy például a konfliktus középpontjában álló énektanárnőről még annyi sem derül ki, hogy most akkor ő gonosz, vagy csak paraszt, vagy talán csak a végletekig teljesítményorientált, illetve egyszerűen szakmailag inkompetens, aki rossz módszerekhez nyúl – esetleg ahhoz is hülye, hogy meg tudja különböztetni a dalos pacsirtát a károgó varjútól. Mint ahogy az sem derül ki, hogy a mindvégig tátogásra ítélt gyerekek a végére csodával határos módon mégis megtanultak énekelni, vagy a záró bodzavirág alatt is tátogtak tovább, nehogy

rontsák az összhangzást.

És bár a logikát számon kérni a fikción a közismert coleridge-i elvárás, a suspension of disbelief nevében sokszor egyáltalán nem érdemes, a *Mindenki* tanulsága (végkifejlete, mondanivalója, üzenete, satöbbi) a legplauzibilisebb értelmezés szerint mégiscsak az, hogy ha lemegy a színpadról a szemét énektanár, akkor az összes fahangú gyerekből egycsapásra kis Callas meg kis Caruso válik.

És bár mindezt lehetne azzal védeni, hogy Deák filmje rövidfilm, és hogy a műfaj sajátosságaiból adódóan nincs benne elég hely mélységnek és gondolatnak, meg hogy kevés pénzből és rövid idő alatt készült, az a helyzet, hogy a kevés pénz és a rövid idő talán még a javára is vált a *Mindenkinek*: az említettek miatt ugyanis féltő, hogy ez a film egy egész estés, másfél-kétórás, sok százmillió dolláros változatban is ugyanilyen elnagyolt, vázlatos és lústa maradna. Talán egy kicsit több bodzavirággal.

anarki

Forrás: <https://444.hu/2017/02/28/tegyuk-a-szivunkre-a-kezunket-hiaba-kapott-oscart-nem-igazan-jo-film-a-mindenki>

FEL! DOLGOZÁS!

SZERETNI MÉG –

ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI DALFELDOLGOZÓ PÁLYÁZAT

„Jó volna szeretni még, bár nem tudjuk, hogy szeretni mért jó...” – így szól a Müller Péter Sziámi AndFriends zenekar egyik kedvenc dala. És nálatok hogy szólna? Találjátok ki, és mutassátok meg mindenkinek!

A Fel! Dolgozás! Szeretni még pályázat ötlete onnan jött, hogy a tatabányai Árpád Gimnázium diákjai ottani fellépésünkkor azzal a meglepetéssel várták a zenekart, hogy egy szál gitárkísérettel előadták a dalt, majd nemsokára elküldték az erről készült videófelvételt is, amely itt érhető el: <https://youtu.be/9ju5ervexFE> Miután a zenekar hamarosan két budapesti iskolából is kapott hasonló videót, elhatároztuk, hogy a dalra

országos középiskolai feldolgozásversenyt hirdetünk.

Várjuk a SZERETNI MÉG című szám bármilyen formában történő, videóra rögzített feldolgozását! Nincsenek műfaji megkötések. A videó például tartalmazhatja a Szeretni még kórusváltozatát, egy szál gitáros, ritmushangszeres vagy billentyűs kísérettel előadott verzióját, rock- vagy akusztikus zenekari, opera vagy bármilyen egyedi verziót. A szövegnek az eredeti ének dallammal kell elhangoznia. Az eredeti dal a youtube-on: <https://www.youtube.com/watch?v=yWPhsZcWrUc> A kottát és az akkordokat megtaláljátok a csatolt dokumentumokban vagy letölthetők innen: <http://www.sziamiandfriends.com/palyazat> Nevezési díj nincs, a jelentkezés feltétele, hogy középiskolás korú (14-19 éves) diákok adják elő a dalt magyar nyelven. A határon túl élők jelentkezését is szívesen és azonos feltételekkel várjuk.

Feldolgozásokat vegyék fel – akár mobiltelefonos – videóra, töltsék fel („nem listázott”-ként) a youtube-ra, és a linket küldjék el az andfriends.szeretnimeg@gmail.com címre. A levél tárgya legyen SZERETNI MÉG, tüntessék fel a készítőket! Egyéni jelentkezők, csoportok és osztályok is nevezhetnek.

Beküldési határidő: 2017. 04. 30.

A legjobban sikerült feldolgozásokat értékes díjakban részesítjük: Roland szintetizátor; nagy értékű egzotikus Cserépváros kézihangszer-összeállítás, egy kétnapos osztálykirándulás költségeinek fedezése, 4 db heti bérlet a Sziget fesztiválra, 4 db heti bérlet a VOLT fesztiválra, egyéves állandó belépő a Müller Péter Sziámi AndFriends koncertjeire, a legjobban megszólaló zenekarnak stúdiófelvétel és lyric videóklip elkészítése és közzététele valamint fellépési lehetőség a Müller Péter Sziámi AndFriends Sziget Fesztivált záró koncertjén.

A Müller Péter Sziámi AndFriends zenekar tagjaiból, ill. szakmai résztvevőkből álló zsűri (Müller Péter Sziámi, Kirschner Péter, Varga Orsolya, Roszik Hella, Winterverber Csaba, Angler Ákos), valamint Bérczesi Róbert (hiperkarma), a dalban éneklő (és füttyülő) Baka Rebeka, Gerendai Károly (Sziget), Lobenwein Norbert (VOLT), Tóth Csaba (Roland East Europe Kft.) értékeli a produkciókat. Kakuktktojás különdíjban részesítjük a korosztályon kívül eső (idősebb vagy fiatalabb) pályázóktól érkező munkák legkiválóbbját.

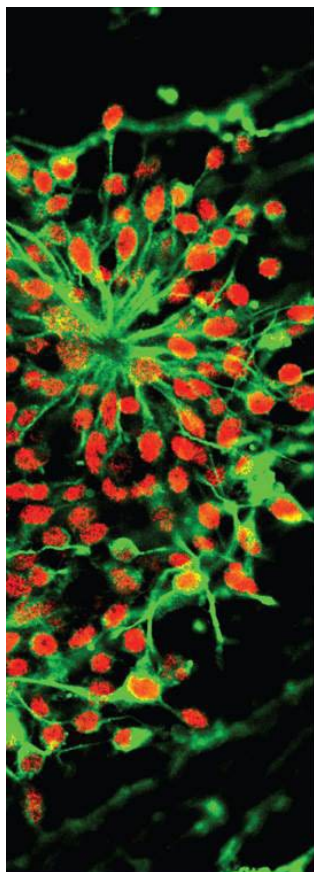
Az eredményt a Müller Péter Sziámi AndFriends május 12-i budapesti koncertjén (és a neten) hirdetjük ki a Dürer Kertben – Budapest, XIV. ker. Ajtósi Dürer sor 19-21.)

A videófeltöltéshez itt találtok segítséget: <https://support.google.com/youtube/answer/57407?co=GENIE.Platform%3DDesktop&hl=hu>

Ha bármilyen kérdésetek van, írjátok meg az andfriends.szeretnimeg@gmail.com címre.

Jó munkát kívánunk, és örömteli perceket az alkotáshoz!

Müller Péter Sziámi AndFriends

UNISTEM-nap 2017 Budapest

„Remények és kétségek az őssejt-kutatásban”

Tudományos ismeretterjesztő nap középiskolásoknak és egyetemi hallgatóknak

Program

- 9:00-9:15 Érkezés és regisztráció
 9:15-9:30 Megnyitó: Varju Márton, Sándor Judit
 9:30-9:45 Nemzetközi konferencia-beszélgetés az UNISTEM-nap résztvevői között
 9:45-10:00 Király Szilvia (Városmajori Gimnázium)
 „Bevezetés az őssejtek világába
 – Séta a kezdetektől a legfontosabb mérföldköveken át a terápiás alkalmazásokig”
 10:00-10:15 Apáti Ágota (MTA TTK)
 „Az őssejtek nyomában
 –Honnan jössz? Merre méész?”
 10:15-10:30 Orbán Tamás (MTA TTK)
 „Egy új kor hajnalán?
 – őssejtek célzott genetikai módosítása”
 10:30-10:45 Gócza Elen (NAIK MBK)
 „Kimérák az őssejt-kutatásban”
 10:45-11:15 Tea-szünet

- 11:15-12:15 „Remények és kétségek az őssejt-kutatásban”
 – beszélgetés
 Apáti Ágota, Gócza Elen, Király Szilvia,
 Orbán Tamás, Sándor Judit
 Moderátor: Varju Márton
 12:15-13:15 Interaktív workshop
 „Őssejtek: csoda vagy valóság?”

Résztvevők: Apáti Ágota, Gócza Elen, Király Szilvia,
 Orbán Tamás, Sándor Judit, Varju Márton

Helyszín: Közép Európai Egyetem,
 1051, Budapest, Nádor utca 15.
 (103-as terem és Quantum terem)

Időpont: 2017. március 17. (péntek)

Kérjük, hogy részvételi szándékát a varjum@ceu.edu email címen erősítse meg.

AMRITA, A VÁGYAKTÓL VEZÉRELT FESTŐ

1913. január 30-án született Budapesten Amrita Sher-Gil, akinek rövid, mindössze 28 évig tartó élete a zsenikre jellemzően volt sűrű és tragikus: tele szenvedéllyel, szerelemmel, forradalmisággal és bonyolult családi viszonyokkal.

Az indiai Frida Kahlo, aki magyar

Az indiai Frida Kahlo – sokszor szokás így emlegetni Amrita Sher Gilt. Jól mutatja ez a megnevezés, mennyire nem kezeljük még mindig az őt megillető helyen a félig magyar Amritát: míg Indiában nemzeti kincsként tekintenek rá, addig nyugaton és itthon eddig nem alakult ki kultusza és mexikói kortársa jelenti a viszonyítási alapot. Pedig Amritát – főként a társadalmi egyenlőségért folytatott harcban jelentős – alkotásai mellett drámai sorsa is nagy népszerűsége predestinálná ma. Öntörvényű természete, óriási alkotóvágya, szociális érzékenysége, szexuális szabadsága, majd tragikusan korai és rejtélyes halála legalább olyan biztos alapanyagot biztosítanak egy hollywoodi filmsikerhez, mint Frida Kahlo élete.

Igazi ikon ő – nőként, művészként és a hagyományokat bátran újraértelmező kozmopolitaként.

A Frida és Amrita közt vont párhuzam azért is érdekes, mert valami furcsa oknál fogva Frida Kahlo is azt állította fotográfus apjáról, hogy magyar felmenőkkel rendelkezik, erről azonban utólag bebizonyosodott, hogy nem igaz. Amrita Sher-Gil polihisztor tudós apja, a szikh arisztokrata Umrao Singh Sher-Gil szintén amatőr fotográfus volt, édesanyja, a zongoraművész Gottesmann Marie-

Antoinette pedig zsidó magyar értelmiségi, a híres orientalista Baktay Ervin unokatestvére.

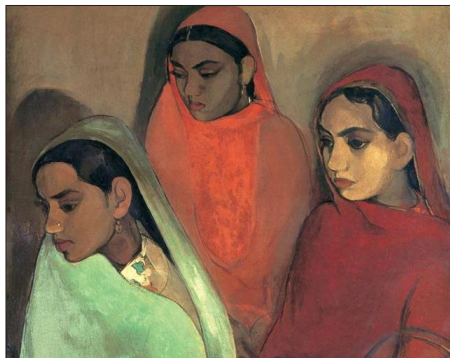
Amrita, az örök idegen

Amrita Sher-Gil festői sikerének egyik kulcsa minden bizonnyal az volt, hogy gyerekkorától kezdve nemzetközi légkörben létezett, így minden kultúrára, legfőképpen az indiaira – külső szemmel tudott ránézni. Ugyanakkor ez lehetett folytonos magányának oka is, hiszen bárhová ment, mindenhol idegen volt. Habár családjával nyolcéves koráig Magyarországon élt és magyarul beszélt, már itt is sokszínű nemzetközi közeg vette körül, hiszen Budapest ekkor modern, pez-

gő, avantgárd metropolisz volt, tele a kultúrára éhes külföldiekkel, akiknek egyik találkozóhelye éppen a Szilágyi Dezső tér 4. szám alatti Sher-Gil rezidencia volt. Ebből a közegeből kerültek le vidékre, Dunaharasztra az első zsidótörvények bevezetésekor, amit évekig tartó ingázás követett Európa különböző országai és India között. 1921-ben költöztek első ízben az indiai Szimlába, ahonnan – látszólag Amrita taníttatása okán, valójában Marie Antoinette szerelmi kalandja miatt – Firenzebe jöttek a családfő nélkül. Miután Amrita nem tudott megfelelni az itteni festőiskola szabályainak, kirúgták, és kénytelenek voltak visszaköltözni Indiába. A visszatérés jó döntésnek bizonyult, akkoriban ugyanis látogatóba érkezett hozzájuk Baktay Ervin, akinek javaslatára élő modellel kezdett dolgozni, így szakmai fejlődése felgyorsult. 1929-ben az ő unszolására a művészet fővárosába, Párizsba költöztek, ahol Amrita már 16 évesen a híres École des Beaux-Arts növendéke lett. Párizsban azonban nemcsak képzőművészként kezdett kibontakozni Amrita, de individualista nőként is: a konvencióktól való szabadulás vágyától hajtva pedig gátlások nélkül kezdett kísérletezni saját szexualitásával.

A jóhíret féltő Marie Antoinette ezt nem nézte jó szemmel, ezért megpróbálta házasságkötésre kényszeríteni lányát. Amritának először nem volt ellenére a háttartalan libidóval rendelkező milliommossal, Yusuf Ali Khannal való házasságkötés, az eljegyzésig el is jutottak, rövid idő után azonban kiütközött, hogy a kötöttségek teljesen ellenkeznek Amrita természetével, így bejelentette: az esküvő elmarad. Ekkor viszont már elkapta Yusufától a szifilisz, amit későbbi halálának egyik le-

hetséges okaként is emlegetnek. Marie Antoinette pedig nem tudta feldolgozni a szégyent, amit lánya az eljegyzés felbontásával hozott rá, ezért 1934-ben végleg visszatértek Szimlába.

Amrita újjászületése

Amikor Amrita először Indiába költözött, megdöbbenette az ottani szegénység és a gyarmatosító brit arisztokrácia élete közötti kontraszt. Mégis furcsa derű fogta el ide érkezvén. „Európa Picassóé, Matissé, Braque-é és még sok más művészé, India azonban kizárólag az enyém” – jósolta már ekkor. A 21 éves Amrita Indiában ráta-
lált saját emberi és festői útjára. „Itt teljesen másképp festek, sokkal fesztelenebben. Nagyon lendületes színeket kombinálok: a citromot, a sárgát és a narancssárgát. Ez utóbbi a harmónia színe, micsoda erő! Minden sokkal könnyebben jön. Párizsban soha nem tudtam volna elérni az elégedettség csúcspontját. Nem fogadom el a rögzült értékeket. (...) Most döbbenek rá, hogy csupán az egyszerű embereket tudom igazán becsülni, azokat, akik hűek a gyökereikhez” – írta gyerekkori szerelmének, későbbi férjének, Egan Viktor orvosnagynak, akivel folyamatos levelezésben állt ekkor.

Amrita, a stílusikon

Az India melletti elköteleződését öltözködésével is demonstrálta. Míg a 20-as évek minden nációra nyitott francia közegében csak akkor viselt szárit, ha nagyon különlegesnek akart mutatkozni, Indiában következetesen kizárólag feltűnő és különleges szárikban járt, amit különöseges jelül tibeti ékszerekkel egészített ki. Viselete mögött tudatosság állt: nem akarta magát az Indiában élő, kivagygi gondolkodású, nyugati nőkkel azonosítani. Az indiaiakétől világosabb bőrszíne miatt így is biztos volt abban, hogy a külföldi címkétől soha nem tud megszabadulni. A visszaemlékezések szerint Amrita megjelenése rendszerint lenyűgöző volt, sem a férfiak, sem a nők nem tudtak ellenállni hatalmas szexuális kisugárzásának. Indiába költözése előtt ezt a szimbolikus lemeztelenedést és átöltözést az *Önarckép tahiti nőként* című festménybe (1934) sűrítette, amin önmagát teljesen meztelenül ábrázolta.

Amrita, a nők ábrázolója

Ettől a ponttól kezdve viszont alig készített önarcképeket, de legfontosabb témája a nő maradt. Százhatvanhárom ismert festményének mintegy 60%-a ábrázol nőalakokat, közülük számos erősen erotikus töltetű, meztelen festmény, ami nagy felháborodást keltett a korabeli Indiában. Mint ahogyan az is, hogy megfestette a nincstelen páriákat és a kasztrendszeren kívülieket.

A női sorsok iránti érzékenysége mögött a párizsi nőmozgalmak hatása mellett egyrészt anyjával való bonyolult kapcsolata állhatott. Marie Antoinette mindig elégedetlen volt vele, ugyanakkor női példaképként sem volt igazán sikeres, mivel meglehetősen kicsapongó életet élt az egyre inkább befelé forduló filozófus-esztéta Umrao mellett. Másrészt egy kamaszkori élmény is szerepet játszott Amrita nők iránti különös figyelmében: tanúja volt, amint egy indiai gyereklányt házasságra kényszerítettek. Valószínűleg ez volt az a pont, amikor kialakult benne egy életre szóló elköteleződés a szegények – közülük is legfőképpen a nők – sorsa iránt. Keserű Katalin, Amrita hazai kutatója hívja fel a figyelmet arra, hogy ezek a nőképek sokszor kettős, beszélgetős képek: rendszerint egy barna és egy szőke, egy sötétebb és egy világosabb tónusú nőalakot ábrázolnak. Ebben a saját identitáskeresése, folytonos kívülállósága jelenik meg, és arra az élményére vezethető vissza, amikor gyerekkorában egy kislány négernek nevezte őt sötétebb bőrszíne miatt.

Amrita rejtélyes halála

Indiai karrierje kellős közepén, 1938-ban Magyarországra utazott, hogy újra találkozzon gyerekkori szerelmével, Egan Vik-

torral, aki első unokatestvére volt. Szülei elleneztek ezt a kapcsolatot, mert szerintük Viktor túl egyszerű és szegény volt Amritához, de tiltakozásuk ellenére mégis összeházasodtak. Rövid ideig Kiskunhalason éltek, ekkor festette egyik leghíresebb képet, a Vidéki piacot (1938).

Miután Viktor megszerezte a doktori címet, visszaköltöztek Indiába. Nem volt ez olyan lángholó, szenvedélyes szerelem, mint Amrita korábbi kapcsolata, de Viktor elfogadta a nyitott kapcsolat íratlan szabályait, és Amrita továbbra is folytatott viszonyt másokkal.

Ekkoriban Amrita a táj tanulmányozásával töltötte idejét, innen számíthatjuk második alkotói korszakát, aminek egyik legkiemelkedőbb darabja a Két elefánt című alkotása. 1941 szeptemberében a házaspár továbbköltözött Lahoréba. Férje itt rendelőt nyitott, ő pedig műtermet rendezett be. Első nagy kiállításának megnyitó-

jára készülődtek, amikor Amrita megbetegedett. A betegség hirtelen tört rá és nagyon súlyos volt. Rövidesen kómába esett és 1941. december 5-én Amrita váratlanul meghalt. Másnap a hagyományos indiai rítus szerint testét elégették és a Ravi folyóba szórták, így a betegség és a halál valódi oka rejtély maradt. A korabeli pletykák szerint Amrita állapotos volt, és a nem kívánt terhesség megszakítása okozta hashártyagyulladás végzett vele. Más feltételezések szerint anyja végzett vele, ami-ben bűntársa volt az ekkor már féltékenységtől gyötört Viktor is. Édesanyja hét évvel ezután öngyilkos lett, édesapja pedig teljesen depresszióba esett.

A magyar recepciótörténet hiánya

Az indiai és magyar kormány is képtelen volt múzeummal tisztelni művészetét előtte, így számos műve elveszett. Amritának volt magyar identitástudata, ugyanakkor művészete Indiában bontakozott ki, nem voltak magyar mesterei, magyarországi kiállításra pedig rövid élete során nem került sor – így aztán a hazai köztudatban feledésbe merült. Bár egyetlen komoly hazai kutatója, Keserű Katalin 2007-ben gazdagon illusztrált monográfiát jelentetett meg róla (Amrita Sher-Gil – Budapest: Kelet Kiadó), ez csak kevesekhez jutott el, csakúgy, mint Sára Sándor 2001-ben róla készített háromrészes dokumentumfilmje. A közelmúltban, 2016-ban újabb kötet látott napvilágot: Alfredo De Braganza könyve az Európa Könyvkiadónál jelent meg Körösi Ivett fordításában – ez talán tovább gazdagítja Amrita hazai kultuszát.

Szász Emese

Forrás: http://fidelio.hu/vizual/2017/01/30/amrita_a_vagyakol_vezerelt_festo/?rnd=5552

A Poliqráfot AMRITA SHER-GIL KÉPEI ILLUSZTRÁLJÁK.

Aranyképzések

- Volt valami földrengősziget [Candide]
- Reflén (!)
- Nem tudja, mit évó legyen.
- Arany János: Károgó vénasszony [Vörös Rébék helyett]
- A Toldinak az Estéjében a középkor és a reneszánsz ütközik.
- A vers műfaja elégikuság.
- A ballada keretes szerkezetű, az első versszak kezd, az utolsó fejezi be.
- A negyedik versszakban már többes számban jelenik meg a lírai én.
- Ez a mű bús és komor.
- Arany szereti használni a költői képeket.
- Megszemélyesítés útján van tudunkra adva.
- Arany egész jó hasonlatokkal ékesítette a történetet, pl. „Tizenkettőt ver Adonyban”.
- Szépen álcába van rejtve a mondanivaló.
- Egy árva lányt elhagy hűségtelen szerelme.
- Az Ágnes asszony, Tengeri-hántás közös vonása: halálozás szerepel benne.
- „Piros csót lel” – nekem először a szalámi jutott eszembe, már csak azért is, mert aki piros csót lel, annak lesz lakodalma ősszel, amikor el szokták rakni a szalámit nagy mennyiségben fellógatva a spejzban.
- [Tengeri-hántás] Az utolsó versszakban összebújnak meleg ruhában, elképzelhető, hogy ételmérgezést kaptak, és ezért a láz ellen felöltöztették őket melegen.
- Tuba Ferkó beleszeret a lányba, aminek nem sokkal később eredménye is lesz közös időtöltésük után.
- Kifogott magának egy juhászfűt, Tuba Ferkót, aki rá is harapott a csalira, és végül egy kellemes időtöltésben volt részük.
- A Tengeri-hántás című mű egy nagyon csalafinta kis vers. Sok benne a rejtett elem, melyet Arany kedvesen elrejtett. [...] Szegény Dalos Eszti sorsáról szól, aki pórul járt, mert a nagyfiúk felé kacsintgatott.

Tartalom

Emlékeztető az IT-ről.	2
Erdei Erika a budapesti gettóról.	4
A februári Műveltségi vetélkedőről	6
Irodalmi háziverseny.	7
Tang Mei Tímea Csendje.	12
Marosvölgyi Nóra is Csendben van.	15
Závada János vs David Bowie.	16
Ketten az Oscar-díjas <i>Mindenkiről</i> ...	17
Müller Számi feldolgozási javaslata ...	21
Az őssejtkutatásról.	22
Amrita Sher-Gil illusztrált.	23
Aranyköpések.	27
Kapi Marci sielt.	28

POCSOLYÁIBAN IS POMPÁS POPOVA SHAPKA

A „po”-k jegyében zajló macedóniai sítábor minden bizonnyal emlékezetes lesz, ez nem is kérdés. Porhó sem potyogott az égből, maximum zápor, de inkább a napocska sütött, így poggyászuk nem túl meleg pongyoláiban is vígan elvoltak a polisok. Portánk előtt a vad hegyormok tízpontos lejtői magasodtak, s bár a síelést semmi sem pótolhatta, ismét kiderült, hogy – anélkül, hogy pofátlan pózolással polgárpukkasztanánk – a kreatív polcunk is tele. Legyen szó hegyi vagy városi (Tetovo) portyázásról (van, aki Pozsonyt is beleiktatta), végigporoztuk a legpazarabb vidékeket a színpompás Fesztett Mecsetet és az Arabati Baba Tekke dervisházat sem hagyva ki. A pókhálószerű utcácskáiban porhanyós húsok (cevapcici, pljeskavica) és különleges italok (egy jó pohár salep), na meg a balkán jellegzetes portékája, a burek kényszerítettek minket potrohunkra, hogy jól megtöltsük a pocakunkat, mindezt potom pénzért (Pogácsa sajnos nem volt. Egyszóval megszámlálhatatlan élményt adott porontyainknak, de saját porhüvelyünknek is Macedónia, és pont nem csodálkoznánk, ha többen is visszatérnének egyszer ide.

Kapi Marci

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Diósi Alojzia

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakob Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu

Készül a CopyCAT Kft sokszorosító műhelyében